

Wat is belangrijk als Zwijndrecht minder geld heeft?

Participatie van inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen in het kader van ombuigingen

Mei 2025

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid

Inhoudsopgave

Klik op de knoppen

Veiligheid en leef-omgeving

Armoede-
bestrijding en lokale
economie

Literatuur &
afkortingen

Welzijn, zorg,
sport en
cultuur

Duurzaam-
heid

Terug naar
inhoudsopgave

Inleiding

Wonen,
bouwen en
woon-
carrière

Voorkeuren
bij dilemma's

Over ons

Inleiding

De gemeente Zwijndrecht staat -evenals zeer veel gemeenten in Nederland- voor een forse bezuinigingsopgave voor 2026 en verder. Het Gemeenfonds wordt dan herijkt en gemeenten krijgen minder geld van het Rijk. Gezien de mogelijke financiële tekorten die zonder wijzigingen van beleid kunnen optreden wordt 2026 het ravijnjaar genoemd.

De gemeente wilde daarom bij inwoners, instellingen (kenners van Zwijndrecht) en ondernemers ophalen hoe zij kijken naar de bezuinigingsopgave. Wat vinden zij belangrijk om te behouden of te versterken en waar wordt minder waarde aan gehecht of zijn alternatieven mogelijk?

Vandaar de volgende onderzoeksvraag: "Welke taken binnen de thema's van het Raadsprogramma/opgaves van de Begroting vinden inwoners, instellingen en bedrijven belangrijk en welke minder belangrijk? Waarom worden die belangrijk of minder belangrijk gevonden en zijn alternatieven mogelijk?"

We hebben de onderzoeksvraag via twee manieren beantwoord. Via een kwantitatieve online enquête en via gesprekken. De kwantitatieve enquête is ingevuld door 714 mensen. Aan de verdiepende gesprekken hebben 40 mensen deelgenomen. Er hebben 280 leden van het Bewonerspanel deelgenomen (respons van 34%). Daarnaast hebben 434 mensen gereageerd via een open link. Onder de deelnemers zijn 45 ondernemers, 137 mensen die (ook) betrokken zijn bij een instelling en kenner van Zwijndrecht zijn en 671 inwoners. Inwoners kunnen ook ondernemer zijn of betrokken bij een instelling.*

*Omdat een inwoner ook ondernemer kan zijn of iemand van een maatschappelijk instelling, tellen de aantallen hierboven niet op tot het totaal van 714 deelnemers

*Bij 714 respondenten zijn de maximale marges + of - 5%, bij is een betrouwbaarheidsniveau van 99%. Dit onderzoek beoogt resultaten te geven voor geheel Zwijndrecht. Het aantal respondenten in Zwijndrecht is daarvoor ruim voldoende. Voor onderzoek op wijkniveau zouden zo'n 1.050 respondenten gewenst zijn, maar dat is bij dit onderwerp niet aan de orde.

Conclusie

Conclusies

Welk thema is belangrijk?

De bezuinigingen vragen om pijnlijke keuzes. Die keuzes wil de gemeente zorgvuldig maken en samen met de inwoners, ondernemers en instellingen. Daarom is gevraagd wat zij belangrijk vinden voor Zwijndrecht. Nu en in de toekomst. Het bestaande gemeentebeleid in hoofdlijnen is beschreven in de thema's van het Raadsprogramma 2022-2026 Krachtig Zwijndrecht 2.0 en de opgaves in de gemeentebegroting. In volgorde van wat heel belangrijk wordt gevonden naar wat veel minder vaak heel belangrijk wordt genoemd door mensen die de vragenlijst hebben ingevuld.

1. Veiligheid en leefomgeving vindt 52% van de deelnemers heel belangrijk
2. Welzijn, zorg, sport en cultuur: 32% vindt dit heel belangrijk
3. Wonen, bouwen en wooncarrière: 30% vindt dit heel belangrijk
4. Armoedebestrijding en versterken lokale economie: 30% vindt dit heel belangrijk
5. Duurzaamheid: 14% vindt dit heel belangrijk

In deze conclusies gaan we in op de verschillen tussen wat inwoners, ondernemers en kenners betrokken bij instellingen belangrijk vinden.

Veiligheid en leefomgeving

Binnen het thema Veiligheid en Leefomgeving komt naar voren dat men vooral belang hecht aan een veilige en schone woonomgeving. De aanpak van criminaliteit en overlast wordt breed gedragen, waarbij overlast vaker ervaren wordt dan criminaliteit overigens. In de gesprekken wordt daarnaast duidelijk dat er een sterke behoefte is aan zichtbare handhaving in de wijk. De sluiting van het politiebureau in Zwijndrecht wordt als gemis ervaren.

Ook het onderhoud van wegen, stoepen en groen blijkt een terugkerend punt van zorg. Gebrekkig herstel, slechte staat van wegen en wisselend groenonderhoud beïnvloeden het gevoel van leefbaarheid. Hoewel verkeersveiligheid in de enquête wat minder vaak als topprioriteit werd aangewezen, kwam dit onderwerp in de gesprekken juist regelmatig aan bod. Met name gevaarlijke situaties door hardrijders werden genoemd.

Daarnaast is er aandacht voor sociale cohesie en burgerinitiatieven. Projecten zoals buurtpreventie, buurtapps, zwerfafvalacties en adoptiegroen worden gewaardeerd en dragen bij aan verbondenheid in de wijk. Jeugd en veiligheid vormen een apart aandachtspunt: vooral zorgen over jongeren op straat zijn aanwezig. Straatcoaches en jongerenwerkers worden gezien als waardevolle en noodzakelijke inzet om dit aan te pakken.

Conclusies

Welzijn, zorg, sport en cultuur

Jeugdzorg en opvoeding zijn veel besproken omdat er zorgen zijn over de kwaliteit van jeugdzorg (veel versnippering en inefficiëntie door kleine aanbieders). Schoolpsychologen en opvoedondersteuning worden als belangrijk gezien. Ouders (ook autochtoon) missen opvoedvaardigheden; opvoeding komt dan deels ook op het bordje van scholen.

Gelijke kansen voor kinderen wordt door betrokkenen bij instellingen, ondernemers en inwoners als het meest belangrijk gezien. Aandacht voor ouderbetrokkenheid en de thuissituatie is nodig. Cultuureducatie op school helpt bij taalontwikkeling en sociale vaardigheden. Samenwerking tussen scholen, bibliotheken, sportclubs en buurthuizen is cruciaal om gelijke kansen te bevorderen.

Er is onder inwoners zorg voor toenemende eenzaamheid door langer thuis wonen. Initiatieven zijn er, maar te kleinschalig. Digitale kloof is groot; ouderen voelen zich buitengesloten. Wens voor gezamenlijke ruimtes in flats en meer fysieke ontmoetingsplekken.

Wonen, bouwen en wooncarrière

De meningen over de vijf doelen die onder dit thema vallen: verbetering en verduurzaming, snelle bouw, splitsen van woningen, kleinschalige nieuwbouw en mantelzorg/jongerenwoningen zijn verdeeld. Een deel vindt het heel belangrijk en een deel niet (zo) belangrijk. Dat geldt voor inwoners, ondernemers en kenners betrokken bij instellingen. Tussen de leeftijdsgroepen zien we geen (grote) verschillen. Het bouwen in eigen tuin voor mantelzorg- of jongerenwoningen wordt het vaakst als niet (zo) belangrijk gezien.

Een gevarieerde nieuwbouw, met aanbod voor jongeren, starters én ouderen is belangrijk, zo horen we in de gesprekken. En denk daarbij ook aan sociale cohesie en voorzieningen. De gemeente zou ook de regie op de nieuwbouw kunnen versterken en doorstroming kunnen stimuleren, en ook kunnen kijken naar mogelijkheden van delen van woningen. Ook kan de ingezet worden op herontwikkeling en het benutten van leegstand en het verduurzaam van bestaande woningen.

Conclusies

Armoedebestrijding en versterken lokale economie

Binnen het thema armoede, werk en economie wordt brede waardering uitgesproken voor het bestrijden van kinderarmoede, het bevorderen van financiële zelfredzaamheid en het creëren van werkgelegenheid. Kinderarmoede wordt door inwoners en instellingen als urgent ervaren, met zorgen over basisvoorzieningen en gezinsproblematiek. Financiële educatie, met name voor jongeren, wordt als belangrijk gezien om schulden te voorkomen. Werk is beschikbaar, maar sluit niet altijd aan bij iemands mogelijkheden; begeleiding via maatwerktrajecten, vrijwilligerswerk en jobcoaches wordt gewaardeerd.

Ook het ondersteunen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en het bieden van kansen via werkgevers worden als belangrijk beschouwd. Ondernemers benadrukken vooral het belang van een sterke lokale economie. Het versterken van bedrijventerreinen roept gemengde reacties op en krijgt over het algemeen minder prioriteit. Tot slot wordt er gepleit voor een rechtvaardig en activerend minimabeleid dat gericht is op mensen die écht ondersteuning nodig hebben, zonder te “pamperen”.

Duurzaamheid

Binnen het thema duurzaamheid vinden inwoners, ondernemers én kenners betrokken bij instellingen het belangrijk dat Zwijndrecht aantrekkelijk blijft met groen en water. Het opwekken van meer zonne-energie en het aansluiten van woningen op warmtenet worden door de meerderheid als niet (zo) belangrijk gezien. Tijdens de gesprekken wordt geopperd om alternatieven voor aansluitingen op het warmtenet die financieel en ecologisch aantrekkelijker zijn, te onderzoeken. De gemeente zou meer ook de centrale coördinatie moeten houden en duidelijk communiceren over de voordelen van duurzaamheid en bewoners ondersteunen.

Aandachtspunt is om te blijven investeren in onderhoud van bestaand groen en water (ook vanwege de veiligheid). Hierbij kunnen bewonersinitiatieven, zoals opruimacties gestimuleerd en gefaciliteerd worden. Tip aan de gemeente om hulpmiddelen aan te bieden voor afvalscheiding en tuinvergroening.

Welk doel is het meest belangrijk?

Veiligheid is het belangrijkste thema. Hierbij gaat het dan vooral om de aanpak van criminaliteit. Het doel: een aantrekkelijk Zwijndrecht met groen en water vinden veel inwoners ook belangrijk, terwijl het thema duurzaamheid (waar dit onder valt) minder belangrijk wordt gevonden. Het bestrijden van kinderarmoede, de aanpak van overlast en een snelle bouw van woningen maken de top vijf compleet.

Welk doel is het minst belangrijk?

Met stip op één staat het aansluiten van woningen op het warmtenet. Wat verder door inwoners minder belangrijk wordt gevonden is het versterken van bedrijventerreinen, het opwekken van meer zonne-energie, de verbetering van afvalscheiding en een ruimhartig minimabeleid.

Belangrijke thema's

Belangrijke thema's

Het bestaande gemeentebestuur in hoofdlijnen is beschreven in de thema's van het Raadsprogramma 2022-2026 Krachtig Zwijndrecht 2.0 en de opgaves in de gemeentebegroting. We zijn bij drie groepen (inwoners, instellingen en bedrijven) nagegaan wat zij -per thema en overall- belangrijk vinden om te behouden of te versterken en waar minder waarde aan wordt gehecht of alternatieven mogelijk zijn.

Het thema Veiligheid en leefomgeving wordt door 54% van de inwoners als heel belangrijk gezien. Duurzaamheid wordt door 14% van de inwoners als heel belangrijk gezien. De drie andere thema's worden door 29/31% als heel belangrijk gezien.

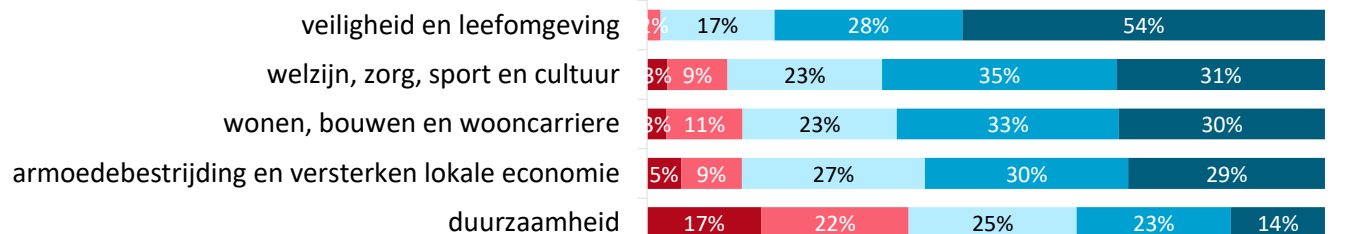
Ook ondernemers vinden veiligheid en leefomgeving het meest belangrijk en duurzaamheid minder belangrijk. Duidelijk tweede thema is bij ondernemers armoedebestrijding en versterken lokale economie. 39% vindt dit heel belangrijk.

De kenners van Zwijndrecht, betrokken bij instellingen vinden welzijn, zorg, sport en cultuur én armoedebestrijding en versterken lokale economie heel belangrijk. Met veiligheid en leefomgeving op de derde plaats.

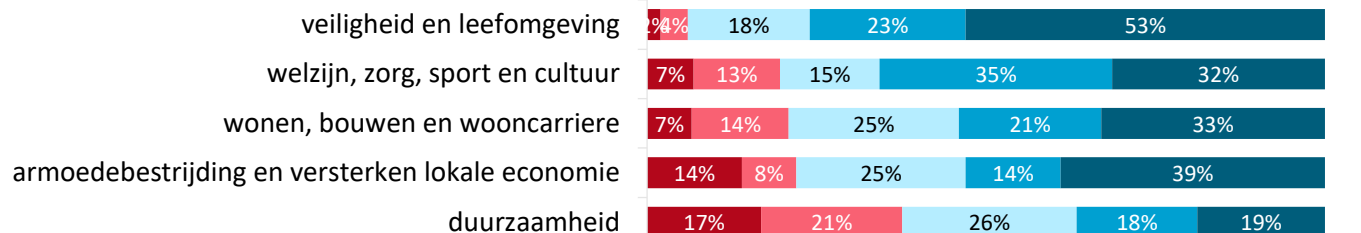
Naar wijk zijn er bij deze doelen geen grote (significante) verschillen. De verhouding is overal wel enigszins vergelijkbaar. Wel zien we bij inwoners van Kort Ambacht dat zij duurzaamheid nog wat minder belangrijk dan gemiddeld vinden.

Ook naar leeftijd zijn er geen grote (significante) verschillen. Wel vinden 55-plussers duurzaamheid vaker belangrijk.

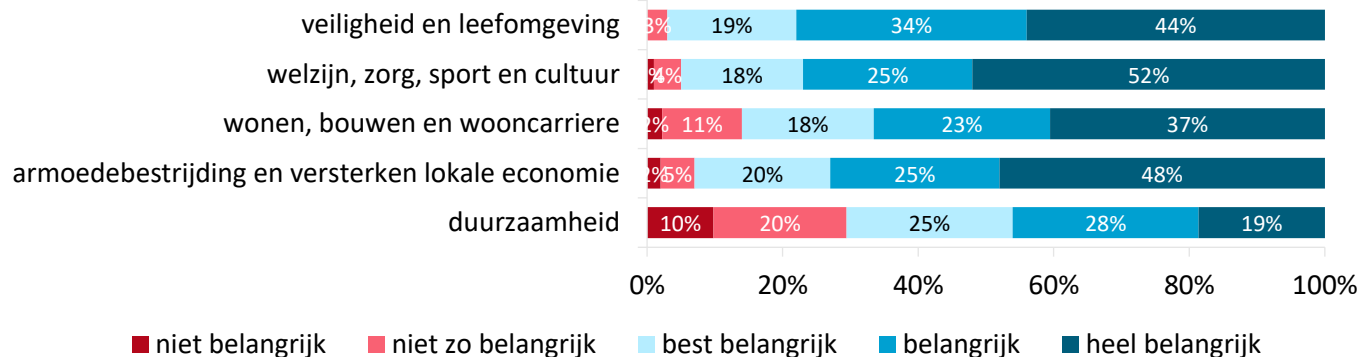
Inwoners

Ondernemers

Instellingen

■ niet belangrijk ■ niet zo belangrijk ■ best belangrijk ■ belangrijk ■ heel belangrijk

Veiligheid en
leefomgeving

Veiligheid en leefomgeving

Veiligheid (en Leefomgeving)

Belang van doelen

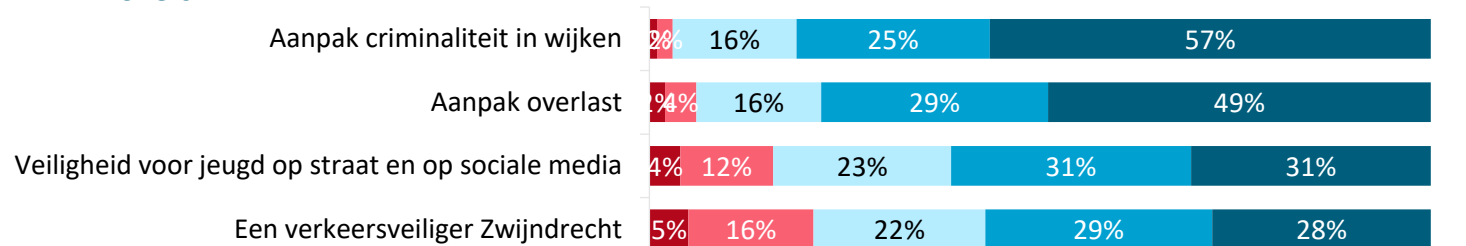
Binnen het thema Veiligheid en Leefomgeving onderscheiden we negen doelen. Daarom zijn ze weergegeven over twee sheets.

Voor inwoners is het thema veiligheid en leefomgeving het meest belangrijk. Daarbinnen gaat het om de aanpak van criminaliteit in wijken, wat 57% van de inwoners heel belangrijk vindt en de aanpak van overlast dat 49% van de inwoners heel belangrijk vindt. Verkeersveiligheid wordt iets vaker niet (zo) belangrijk gevonden.

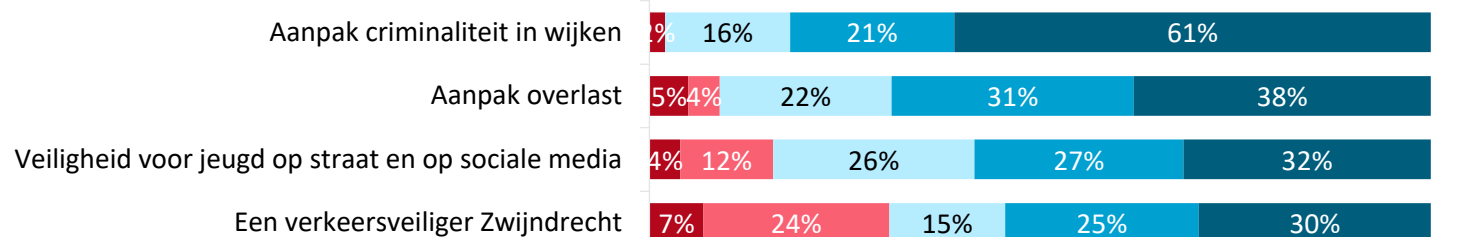
Ook 61% van de ondernemers vinden de aanpak van criminaliteit heel belangrijk. De aanpak van overlast vindt 38% heel belangrijk. Ook ondernemers vinden verkeersveiligheid bij dit thema iets minder vaak heel belangrijk.

Meer dan de helft van de kenners betrokken bij instellingen vinden zowel de aanpak van criminaliteit in wijken als de aanpak van overlast heel belangrijk. En een verkeersveiliger Zwijndrecht minder vaak heel belangrijk.

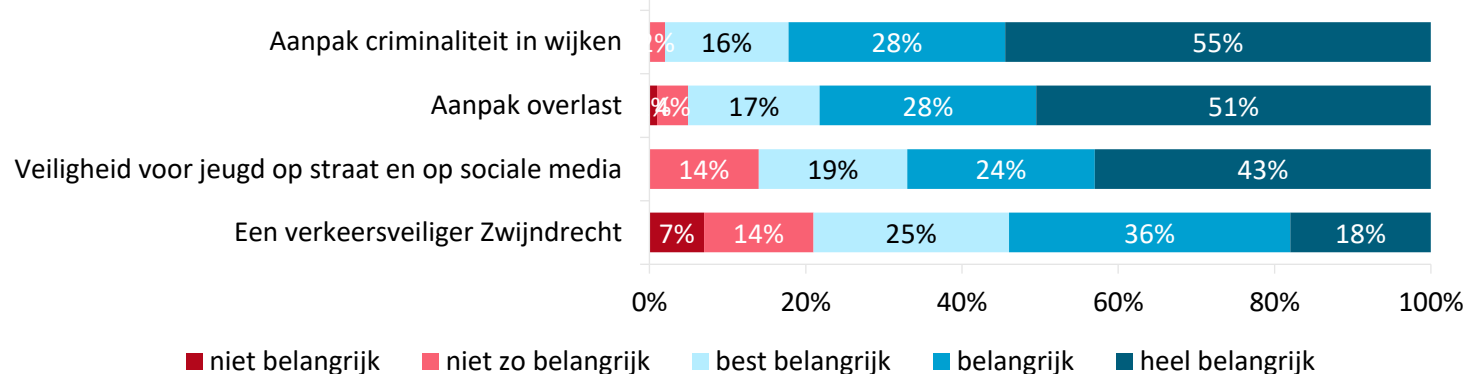
Inwoners

Ondernemers

Instellingen

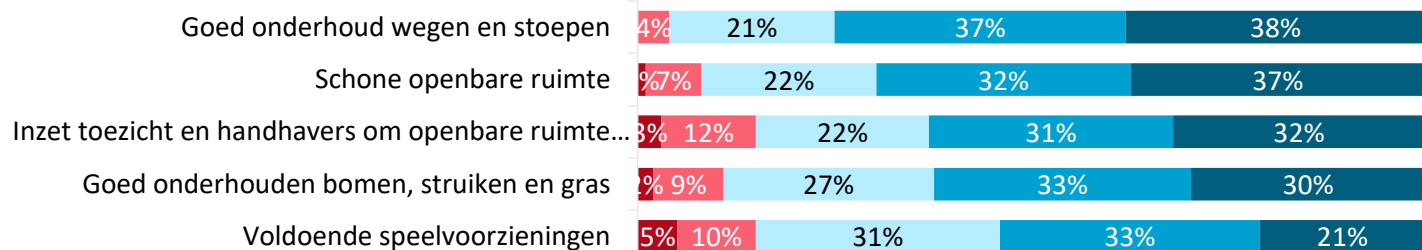
■ niet belangrijk ■ niet zo belangrijk ■ best belangrijk ■ belangrijk ■ heel belangrijk

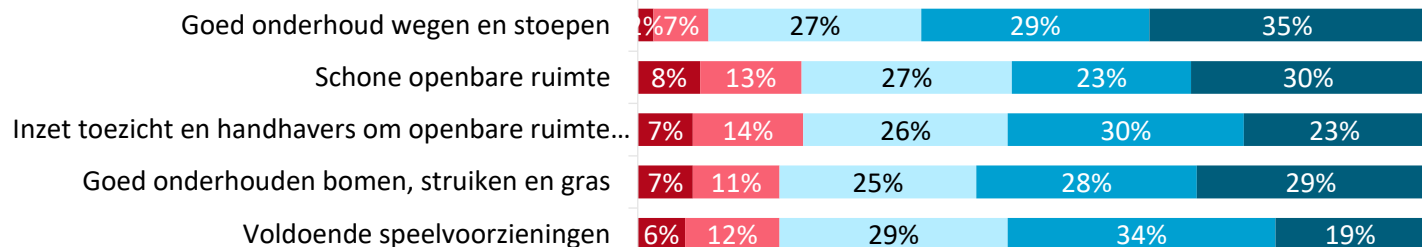
(Veiligheid en) Leefomgeving

Belang van doelen

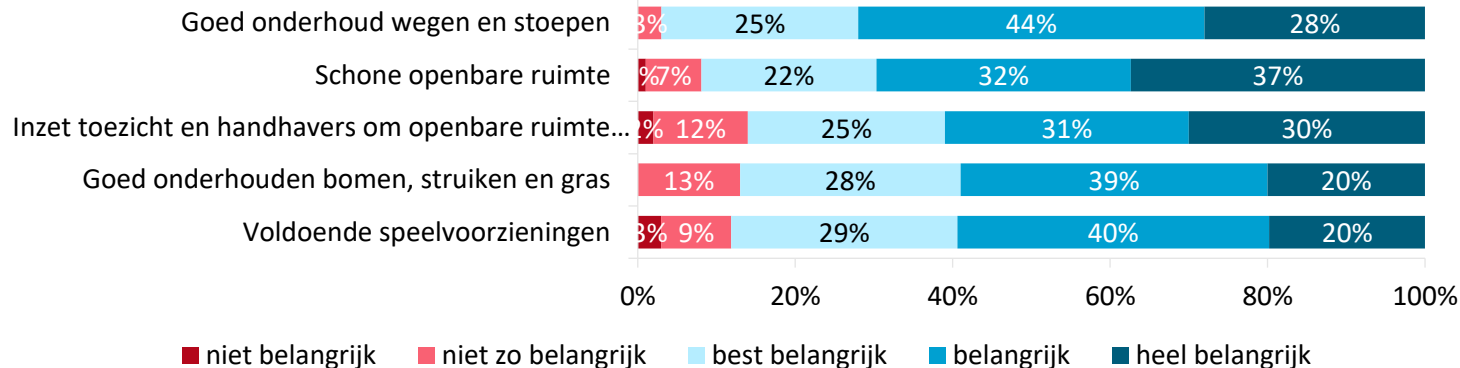
Inwoners

Ondernemers

Instellingen

Binnen het thema leefomgeving vinden inwoners een goed onderhoud van wegen en stoepen samen met een schone openbare ruimte het meest belangrijk. Van de inwoners vindt 37/38% dit heel belangrijk. De drie andere doelen worden door maximaal 15% van de inwoners niet (zo) belangrijk gevonden.

Ook 35% van de ondernemers vinden goed onderhoud van wegen en stoepen heel belangrijk en voldoende speelvoorzieningen minder vaak heel belangrijk.

37% van de kenners betrokken bij instellingen vinden de schone openbare ruimte heel belangrijk. Vervolgens: inzet toezicht en handhavers in de openbare ruimte (30% vindt dit heel belangrijk) en goed onderhoud van wegen en stoepen (28% vindt dat heel belangrijk).

■ niet belangrijk ■ niet zo belangrijk ■ best belangrijk ■ belangrijk ■ heel belangrijk

Veiligheid en leefomgeving

Van belang om te behouden of te versterken omdat

Veiligheid en
leefomgeving

- A. De openbare ruimte is schoon en vrij van zwerfafval en graffiti
- B. Wegen en stoepen worden goed onderhouden
- C. Er zijn voldoende speelvoorzieningen
- D. Bomen, struiken en gras worden goed onderhouden
- E. Toezicht en handhaving zorgen voor een schone en veilige leefomgeving
- F. Jeugd is veilig op straat én online
- G. Criminaliteit in wijken wordt aangepakt
- H. Overlast, zoals van jongeren of burens, wordt tegengegaan
- I. Zwijndrecht wordt verkeersveiliger gemaakt

In vijf groepen is het thema veiligheid en leefomgeving besproken.

Zwerfafval en openbare ruimte

Veel klachten over zwerfafval, vooral sinds invoering van kosten per restafvalgebruik. Pullenbakken tijdens oud en nieuw te lang afgesloten. Kleding- en glasbakken vaak overvol. Fixi-meldingen worden gewaardeerd, maar soms traag opgepakt. Hondenpoep en verwarring over afvalstromen zijn ook een punt van zorg.

Criminaliteit en overlast

Criminaliteit wordt niet overal als ernstig ervaren, maar overlast wel. Drugsdeals, dronken mensen, hardrijders en hangjongeren zorgen voor onveiligheidsgevoel. Fatbikes en vuurwerk veroorzaken overlast. Politie en BOA's zijn te weinig zichtbaar in de wijk.

Toezicht en handhaving

Grote behoefte aan meer zichtbare handhaving. Politiebureau in Zwijndrecht is gesloten; uitwijken naar Papendrecht is een drempel. Buurtpreventie en buurtapps worden genoemd, maar moeten goed beheerd worden.

Verkeersveiligheid

Te hard rijden, vooral in Heer Oudelands Ambacht en op de dijk richting Rotterdamseweg.

Onderhoud van wegen, stoepen en groen

Wegen worden slecht hersteld na werkzaamheden. Stoepen zijn op veel plekken in slechte staat. Groenonderhoud is wisselend.

Sociale cohesie en burgerinitiatieven

Belang van opvoeding, normbesef en buurtbetrokkenheid wordt benadrukt. Initiatieven zoals buurthuizen, burendagen en adoptiegroen worden gewaardeerd.

Jeugd en veiligheid

Zorgen over jongeren op straat en online. Straatcoaches en jongerenwerkers worden als waardevol gezien.

Aandachtspunten uit de gesprekken

Een effectieve handhaving en toezicht

Door het vergroten van de zichtbaarheid van BOA's en wijkagenten, vooral in de avonduren. Overweeg om het politiebureau in Zwijndrecht te heropenen/vervangen met een laagdrempelig alternatief. Zorg dat vrijwilligers voor buurtpreventie getraind worden met ondersteuning van de gemeente.

Goed afvalbeheer en openbare ruimte

Stimuleer burgerinitiatieven zoals zwerfafvalpakkers en adoptiegroen.

Kijk hoe hotspots verkeersveiligheid verbeterd kunnen worden

Investeer in onderhoud van infrastructuur

Zorg voor betere coördinatie en herstel na werkzaamheden aan wegen.

Stimuleer sociale cohesie en participatie van inwoners

Denk aan buurthuizen en buurtprojecten die verbinding stimuleren. Goede communicatie en begeleiding bij participatietrajecten. En normbesef en opvoeding via scholen en jongerenwerk.

Zet in op jeugdveiligheid

Hier kunnen straatcoaches en jongerenwerkers een rol bij spelen.

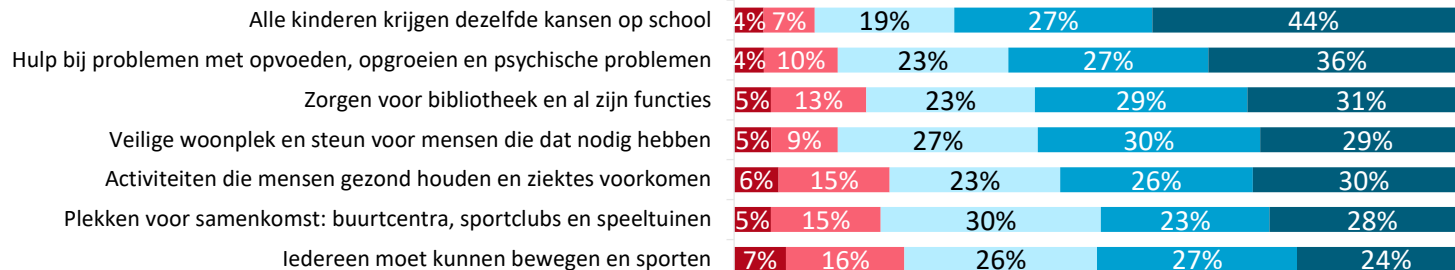
Welzijn, sport, zorg en cultuur

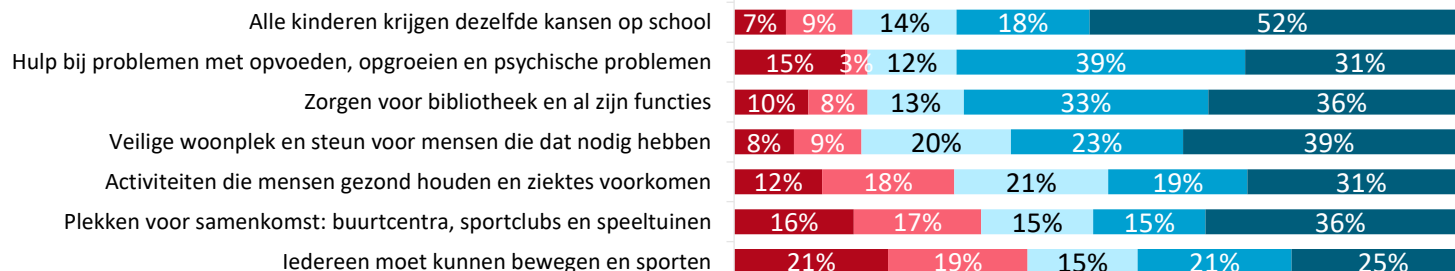
Welzijn, zorg, sport en cultuur

Belang van doelen

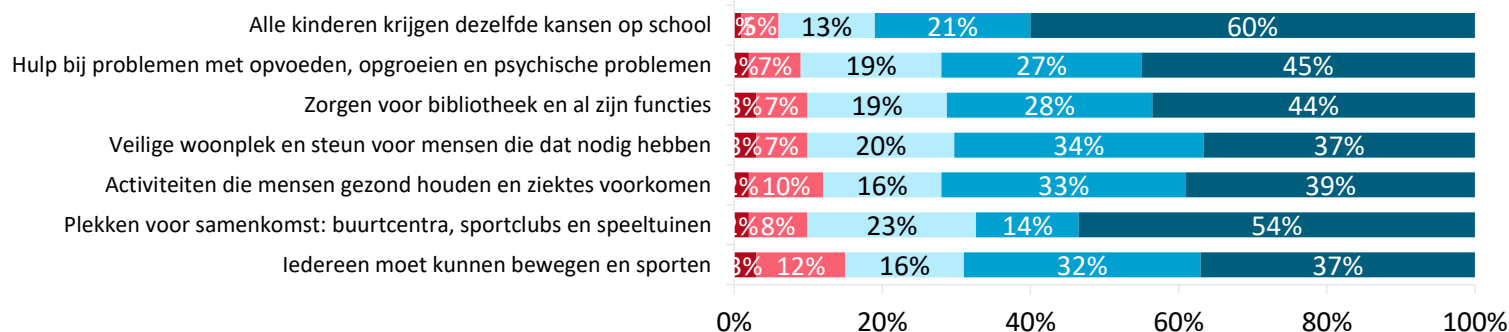
Inwoners

Ondernemers

Instellingen

■ niet belangrijk ■ niet zo belangrijk ■ best belangrijk ■ belangrijk ■ heel belangrijk

Voor inwoners staat het geven van gelijke kansen aan kinderen op school bovenaan. Ook hulp bij opvoedings- en psychische problemen wordt breed gedragen, net als het bieden van een veilige woonplek en steun aan mensen die dat nodig hebben. Doelen als het in stand houden van bibliotheekfuncties, het bevorderen van gezondheid via preventie en het bieden van plekken om samen te komen, scoren eveneens hoog, al is hier iets meer spreiding zichtbaar. De mogelijkheid voor iedereen om te kunnen sporten wordt ook gewaardeerd, maar relatief iets minder sterk dan de eerdergenoemde thema's.

Ook ondernemers hechten veel waarde aan gelijke onderwijskansen. Hulp bij opvoeding en psychische problemen scoort ook hoog. De bibliotheek wordt gewaardeerd, net als veilige woonplekken, al zijn er bij ondernemers relatief meer mensen die deze doelen als minder belangrijk bestempelen dan bij inwoners en instellingen. Activiteiten ter bevordering van gezondheid en sportieve mogelijkheden worden door ondernemers in iets mindere mate als kernprioriteit gezien.

Onder instellingen noemt een ruime meerderheid gelijke kansen op school heel belangrijk, gevolgd door hoge waardering voor hulp bij psychische problemen, bibliotheekfuncties en het creëren van veilige woonplekken. Ook andere doelen zoals gezondheidspreventie, samenzijn in buurtvoorzieningen en sporttoegang worden breed gewaardeerd, met relatief weinig respondenten die deze als onbelangrijk beschouwen. Die relatief hoge waarderingen in vergelijking met inwoners en ondernemers zijn goed te verklaren door het feit dat veel instellingen actief zijn binnen het domein van welzijn, zorg, sport en cultuur.

Welzijn, zorg, sport
en cultuur

- A. De gemeente ondersteunt activiteiten die gezondheid bevorderen en ziektes voorkomen
- B. Iedereen moet kunnen bewegen en sporten
- C. Kinderen, jongeren en ouders krijgen hulp bij opgroeien, opvoeden en psychische problemen
- D. Er is hulp en opvang voor kwetsbare mensen, zoals daklozen en slachtoffers van geweld
- E. Er zijn plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en hulp krijgen, zoals buurtcentra en speeltuinen
- F. De bibliotheek blijft een plek voor leren, cultuur, ontspanning en digitale toegang
- G. Alle kinderen krijgen gelijke kansen op school

Welzijn, zorg, sport en cultuur

Van belang om te behouden of te versterken omdat ...

In 7 groepen is het thema welzijn, zorg, sport en cultuur besproken. Het is het meest besproken thema.

Jeugdzorg en opvoeding

Grote zorgen over de kwaliteit van jeugdzorg. Veel versnippering en inefficiëntie door kleine aanbieders. Schoolpsychologen en opvoedondersteuning worden als belangrijk gezien. Ouders (ook autochtoon) missen opvoedvaardigheden; scholen nemen opvoeding deels over.

Gelijke kansen voor kinderen

Grote verschillen in kansen tussen kinderen, mede door thuissituatie. Cultuureducatie op school helpt bij taalontwikkeling en sociale vaardigheden. Samenwerking tussen scholen, bibliotheken, sportclubs en buurthuizen is cruciaal.

Ouderen en eenzaamheid

Toenemende eenzaamheid door langer thuis wonen. Initiatieven zijn er, maar te kleinschalig. Digitale kloof is groot; ouderen voelen zich buitengesloten. Wens voor gezamenlijke ruimtes in flats en meer fysieke ontmoetingsplekken.

Bibliotheek

Wordt als essentieel gezien, vooral voor kinderen en ouderen. Activiteiten zijn waardevol, maar promotie en kwaliteit kunnen beter. Suggestie: meer afgesloten ruimtes, meer activiteiten voor jongeren, inzet van professionals i.p.v. vrijwilligers.

Jongeren

Weinig deelname aan vrijwillige activiteiten door jongeren. Scholen zijn dé plek om jongeren te bereiken. Positieve ervaringen met intergenerationele projecten (jong en oud samen).

Samenkomstplekken

Buurthuizen, sportclubs en speeltuinen zijn belangrijk voor verbinding. Huidige buurtcentra functioneren beperkt: te duur, te weinig open. Het subsidiebeleid is onduidelijk. Suggestie: meer commerciële denkwijze, betere benutting gebouwen.

Aandachtspunten uit de gesprekken

Investeren in preventie en sociale basis betaalt zich later uit

Hier is een rol voor welzijnsinstellingen, buurthuizen en sportclubs met ondersteuning vanuit de gemeente. Samenwerking tussen scholen, bibliotheken en zorginstaties is belangrijk.

Heb aandacht voor de kwaliteit van jeugdzorg

Versnippering door kleine aanbieders lijkt minder effectief. Beter om met vaste, betrouwbare instellingen te werken. Advies om te investeren in schoolpsychologen en opvoedondersteuning.

Intergenerationele verbinding

Bijvoorbeeld door gezamenlijke activiteiten voor jong en oud te organiseren. Scholen kunnen een verbindende factor zijn.

Gelijke kansen voor kinderen wordt belangrijk gevonden

Zoals: gelijke toegang tot sport, cultuur en ondersteuning. Heb oog voor de thuissituatie en ouderbetrokkenheid. Cultuureducatie op scholen is positief voor gelijke kansen op langere termijn.

Wonen, bouwen en wooncarrière

Wonen, bouwen en wooncarrière

Belang van doelen

Bij het thema Wonen, bouwen en wooncarrière zijn vijf doelen onderscheiden.

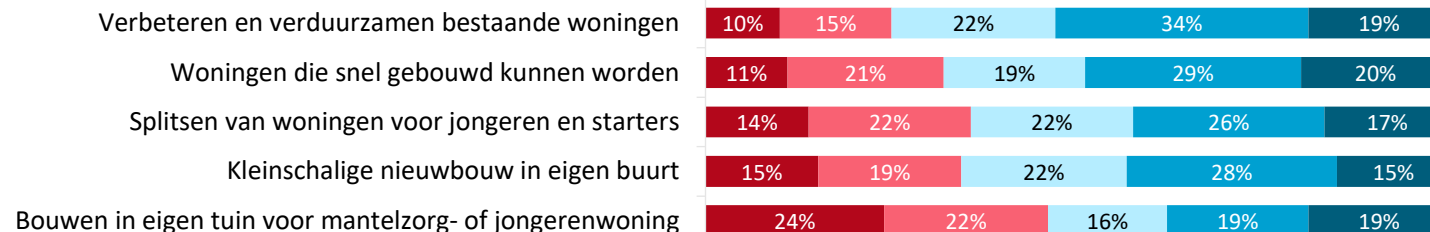
Onder inwoners zijn de meningen over deze doelen verdeeld. Zo vindt bij de meeste doelen de helft van de mensen dit (heel) belangrijk, maar is het aandeel dat het niet (zo) belangrijk vindt ook hoog (tussen de 25-46%). Tussen de leeftijdsgroepen zien we geen (grote) verschillen.

Het bouwen in eigen tuin voor mantelzorg- of jongerenwoningen wordt door inwoners het vaakst als niet (zo) belangrijk aangeduid.

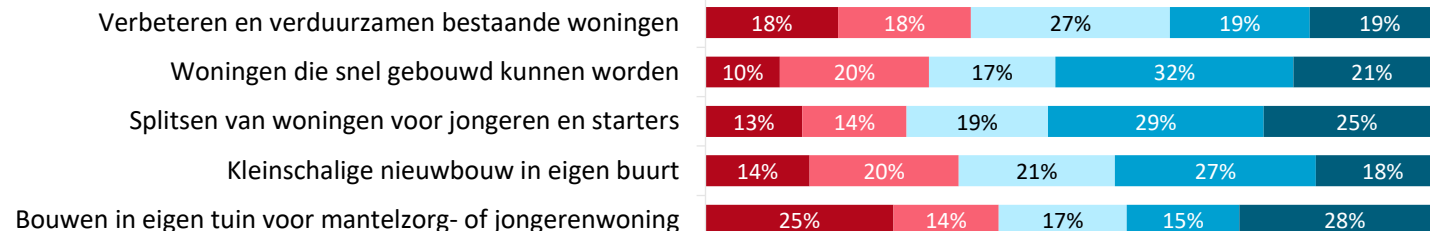
Ook onder ondernemers zijn de meningen verdeeld. Zo vindt 38% het verbeteren en verduurzamen van bestaande woningen (heel) belangrijk en bijna evenveel (36%) het niet (zo) belangrijk. Het splitsen van woningen voor jongeren en starters wordt het vaakst als heel belangrijk genoemd en het bouwen in eigen tuin voor mantelzorg- of jongerenwoningen het vaakst als niet belangrijk

De kenners, betrokken bij instellingen denken ongeveer hetzelfde over het belang van deze doelen als de ondernemers. Zij vinden het verbeteren en verduurzamen van bestaande woningen en snel bouwen van woningen wel wat vaker (heel) belangrijk.

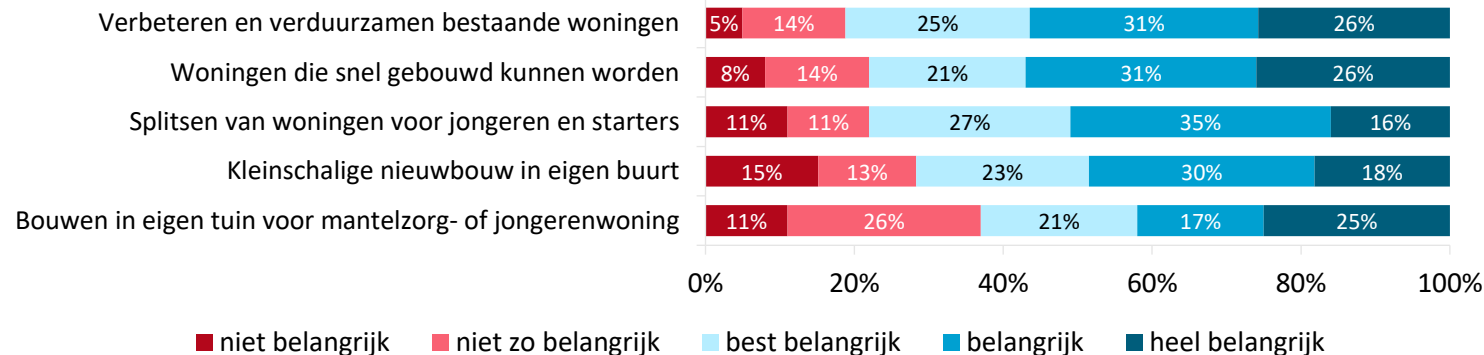
Inwoners

Ondernemers

Instellingen

■ niet belangrijk ■ niet zo belangrijk ■ best belangrijk ■ belangrijk ■ heel belangrijk

Wonen, bouwen en wooncarrière

- A. Bestaande woningen worden verbeterd en duurzamer gemaakt
- B. Woningen kunnen worden gesplitst om jongeren en starters te helpen
- C. Er komen woningen die snel gebouwd kunnen worden
- D. Er komt kleinschalige nieuwbouw in de eigen buurt
- E. In eigen tuinen mogen woningen worden gebouwd, bijvoorbeeld voor mantelzorg of jongeren
- F. Er worden nieuwe woningen gebouwd in het buitengebied

Wonen, bouwen en wooncarrière

Van belang om te behouden of te versterken omdat ...

Wonen, bouwen en wooncarrière is het minst besproken thema in de gesprekken. Het thema werd driemaal besproken.

Woonbehoeften per doelgroep

Jongeren (onder de 30) hebben grote moeite om een woning te vinden door hoge prijzen en gebrek aan aanbod. Er is behoefte aan betaalbare huur- en koopwoningen, zoals tiny houses of prefab-woningen.

Ouderen willen vaak kleiner wonen, maar er is weinig passend aanbod. De overstap van koop naar huur is financieel onaantrekkelijk. Er is interesse in mantelzorgwoningen, kangoeroewoningen en woongroepen.

Woningaanbod en bouw mogelijkheden

Veel leegstaande panden (zoals bedrijfspanden) zouden omgezet kunnen worden naar woningen. Kleinschalige nieuwbouw in bestaande buurten wordt als positief ervaren. Er is discussie over bouwen in het buitengebied en het splitsen van bestaande woningen. Prefab-woningen worden gezien als snelle oplossing, mits van goede kwaliteit.

Beleid en regelgeving

Gemeentelijk beleid belemmert soms innovatieve woonvormen (zoals bouwen in eigen tuin of onder 75 m²).

Er is behoefte aan meer invloed van de gemeente op projectontwikkelaars. Verduurzaming van bestaande woningen wordt als zeer positief ervaren (lagere woonlasten, betere leefbaarheid).

Sociale aspecten

Woongroepen kunnen eenzaamheid tegengaan en kosten besparen. Het delen van woningen (bijvoorbeeld door alleenstaande ouderen) wordt als kansrijk gezien. Er is frustratie over het gebrek aan doorstroming: ouderen blijven in grote woningen, waardoor jongeren geen kans krijgen.

Aandachtspunten uit de gesprekken

Denk bij het woonprogramma aan doelgroepen zoals jongeren, starters en ouderen.

Suggestie om ook kleinere woningen toe te staan als dit aansluit bij de vraag.

Er is behoefte aan aantrekkelijke, betaalbare woonvormen voor ouderen (zoals woongroepen en kangoeroe-woningen). Kijk of regels voor bouwen in eigen tuin versoepeld kunnen worden en onderzoek mogelijkheden voor tiny houses en prefab-woningen. Gemengde woongemeenschappen van jong en oud en passende voorzieningen kunnen sociale cohesie bevorderen.

Gemeentelijke regie en doorstroming.

Wellicht kan de gemeente voorwaarden aan projectontwikkelaars stellen (bijv. mix van doelgroepen).

Financiële prikkels of ondersteuning kunnen helpen bij de overstap van koop naar huur.

Kijk naar mogelijkheden van innovatieve woonvormen in de nieuwbouw en mogelijkheden voor woningdelen en splitsing in de bestaande bouw.

Duurzaamheid van bestaande woningen.

Heb aandacht voor verduurzaming van sociale huurwoningen. Positieve voorbeelden (zoals de Kapiteinsflat) kunnen een inspiratie zijn.

Denk ook aan het benutten van leegstand en herontwikkeling. Leegstaande bedrijfspanden kunnen wellicht omgezet worden naar woningen. Ook het delen van woningen (bijvoorbeeld door alleenstaande ouderen) wordt als kansrijk gezien.

Armoedebestrijding en versterken lokale economie

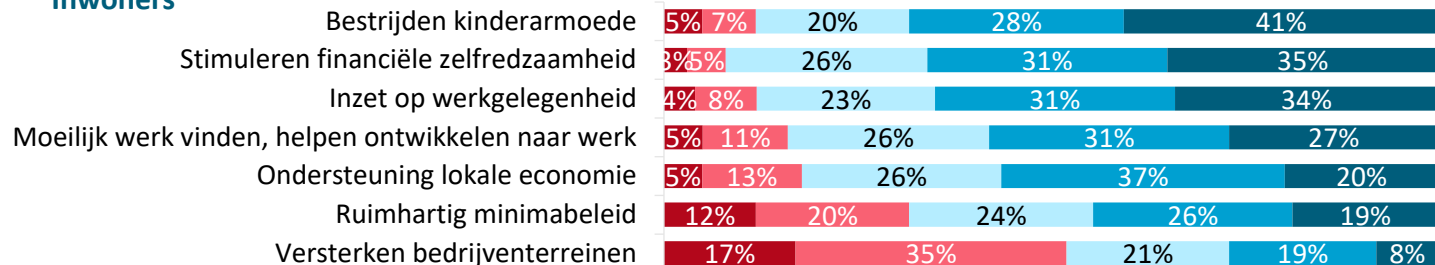

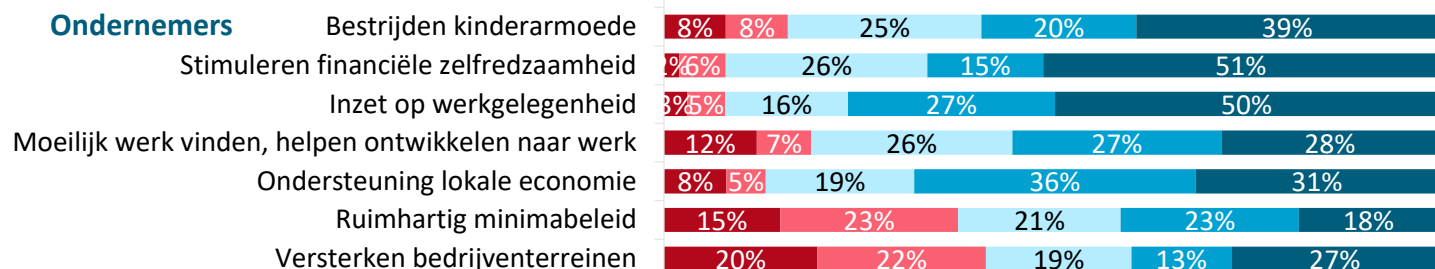
Armoedebestrijding en versterken lokale economie

Belang van doelen

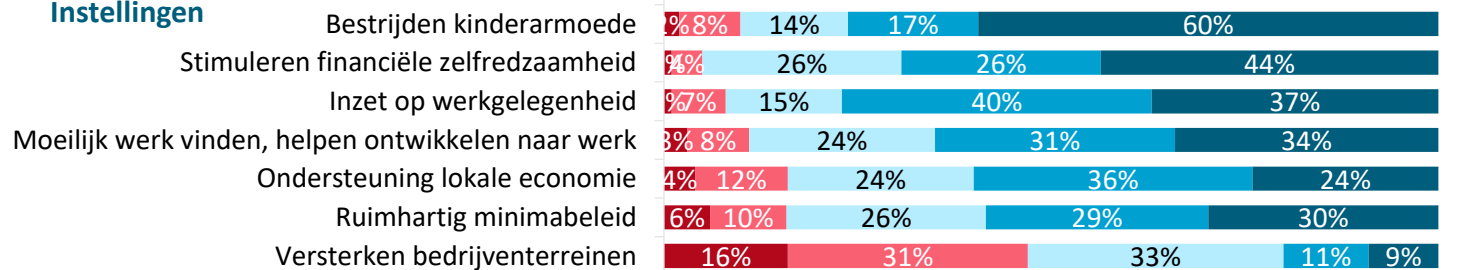
Inwoners

Ondernemers

Instellingen

0% 20% 40% 60% 80% 100%

■ niet belangrijk ■ niet zo belangrijk ■ best belangrijk ■ belangrijk ■ heel belangrijk

Onder de inwoners is er brede waardering voor het bestrijden van kinderarmoede, het stimuleren van financiële zelfredzaamheid en het creëren van werkgelegenheid. Ook hulp voor mensen die moeilijk werk vinden wordt als belangrijk ervaren. De steun voor het lokale bedrijfsleven en ruimhartig minimabeleid wordt eveneens herkend, maar in iets mindere mate. Het versterken van bedrijventerreinen krijgt van inwoners relatief de minste prioriteit, met een grotere groep die dit als minder belangrijk bestempelt.

Bij ondernemers ligt de nadruk sterk op het stimuleren van financiële zelfredzaamheid en het bevorderen van werkgelegenheid. Ook thema's rondom ondersteuning voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en de lokale economie worden door een aanzienlijk deel als belangrijk of heel belangrijk gezien. Minder nadruk leggen ondernemers op een ruimhartig minimabeleid. Opvallend is dat het versterken van bedrijventerreinen door ondernemers wisselend wordt gewaardeerd: het krijgt zowel steun als relatieve afwijzing, wat wijst op verdeeldheid binnen deze groep.

Instellingen beschouwen vrijwel alle thema's in hoge mate als belangrijk. Ook hier is dat is goed te verklaren door het feit dat veel instellingen actief zijn binnen dit domein. Vooral kinderarmoede, financiële zelfredzaamheid en werkgelegenheid worden hier breed gedragen. Ook het ondersteunen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en het minimabeleid worden veelvuldig als belangrijk of heel belangrijk aangeduid. Net als bij de andere groepen wordt het versterken van bedrijventerreinen als minder belangrijk beschouwd.

Armoedebestrijding en versterken lokale economie

- A. Kinderarmoede wordt actief bestreden
- B. Er is ruimhartige hulp voor mensen met een laag inkomen, zoals een bijdrage voor sport, cultuur en kleding
- C. Mensen worden geholpen om financieel zelfstandig te worden
- D. De gemeente zet zich in voor meer werkgelegenheid
- E. De lokale economie wordt ondersteund
- F. Bedrijventerreinen worden versterkt
- G. Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt krijgen hulp richting betaald werk

Armoedebestrijding en versterken lokale economie

Van belang om te behouden of te versterken omdat ...

Het thema armoedebestrijding en versterking lokale economie is in zes gesprekken besproken. Na het thema welzijn is dit het meest besproken thema.

Kinderarmoede

Wordt als urgent ervaren, met schrijnende voorbeelden zoals kinderen zonder ontbijt. Armoede bij kinderen hangt vaak samen met gezinsproblematiek en kindermishandeling. Gemeente investeert al veel in dit thema vanwege hoge cijfers. Er is verdeeldheid: sommigen zien het als prioriteit, anderen wijzen op verkeerde prioriteiten van ouders.

Financiële Zelfredzaamheid

Veel mensen missen basiskennis over geldbeheer. Jongeren zijn kwetsbaar voor schulden en verleidingen. Cursussen via gemeente of scholen worden als oplossing genoemd. Vertrouwen geven is belangrijk, maar pampieren moet worden vermeden.

Werkgelegenheid en Ontwikkeling naar Werk

Er is werk, maar niet iedereen vindt passend werk. Jobcoaches, sollicitatietrainingen en vrijwilligerswerk kunnen helpen. Werk moet lonen: toeslagen moeten geleidelijk afgebouwd worden. Jongeren missen bewustzijn over rechten, plichten en kansen.

Lokale Economie

Kleine ondernemers krijgen te weinig aandacht. Werkgevers spelen een sleutelrol in het bieden van kansen. De gemeente moet investeren in basisvaardigheden (taal, geld, digitale vaardigheden). Distributiecentra zijn niet wenselijk als ze geen lokale werkgelegenheid bieden.

Bedrijventerreinen

Onderhoud en uitstraling zijn belangrijk voor aantrekkelijkheid. Grote bedrijven behouden is belangrijk, maar ook kleine ondernemers verdienen aandacht. Er is verwarring over wat "versterken bedrijventerreinen" precies inhoudt.

Minimabeleid

Er is behoefte aan ondersteuning voor mensen die net buiten de boot vallen. Voedselbank wordt genoemd als symptoom van structurele problemen. Tegelijkertijd moet er onderscheid zijn tussen mensen die niet kunnen en niet willen werken.

Aandachtspunten uit de gesprekken

Een goede kinderarmoede-aanpak in samenhang met gezins- en jeugdzorg

Heeft aandacht voor preventie, voeding, veiligheid en rust.

Structurele financiële educatieprogramma's zijn belangrijk

welke kunnen start op scholen en via sociale diensten.

Stimuleer werk zoals via maatwerktrajecten en vrijwilligerswerk

Goed om begeleiding te combineren met behoud van eigen regie.

Je kunt de lokale economie versterken met focus op kleine ondernemers

Denk daarbij ook aan maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Bedrijventerreinen kunnen aantrekkelijker en functioneler.

Een rechtvaardig en activerend minimabeleid is gewenst.

Duurzaamheid

Duurzaamheid

Belang van doelen

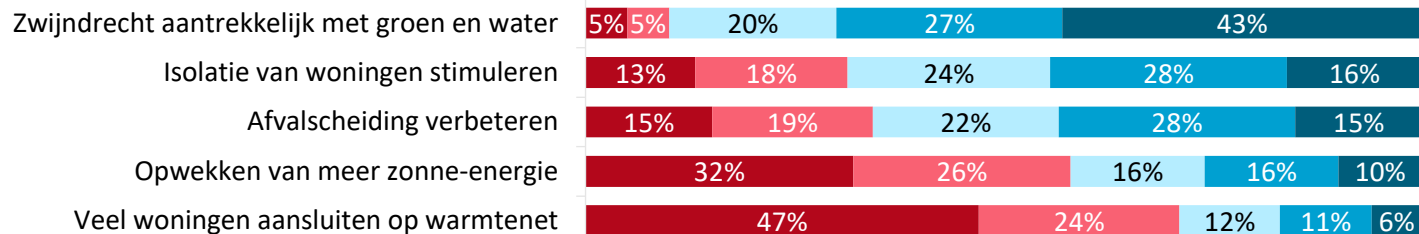
We zagen dat het thema duurzaamheid in het algemeen wat minder vaak (heel) belangrijk werd gevonden door inwoners, ondernemers of kenners van instellingen.

Dat geldt zeker niet voor het doel Zwijndrecht aantrekkelijk met groen en water. Dat vindt namelijk 43% van de inwoners wel heel belangrijk. Het opwekken van meer zonne-energie of het aansluiten van woningen op het warmtenet worden door een meerderheid van de inwoners als niet (zo) belangrijk gezien.

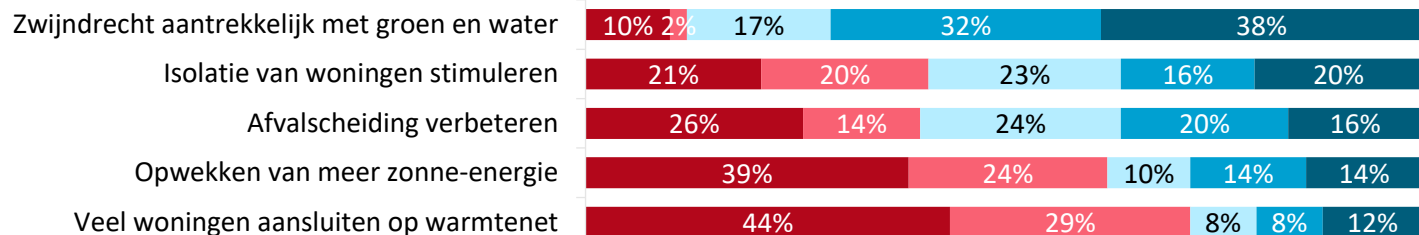
De opinie van ondernemers wijkt daar niet zoveel van af. 38% van de ondernemers vindt het aantrekkelijk houden/maken met groen en water heel belangrijk. Het opwekken van meer zonne-energie of het aansluiten van woningen op het warmtenet worden door een meerderheid van de ondernemers als niet (zo) belangrijk gezien.

Ook kenners, betrokken bij instellingen maken eenzelfde afweging. 41% van de ondernemers vindt het aantrekkelijk houden/maken met groen en water heel belangrijk. Het opwekken van meer zonne-energie of het aansluiten van woningen op het warmtenet worden door een meerderheid van hen als niet (zo) belangrijk gezien.

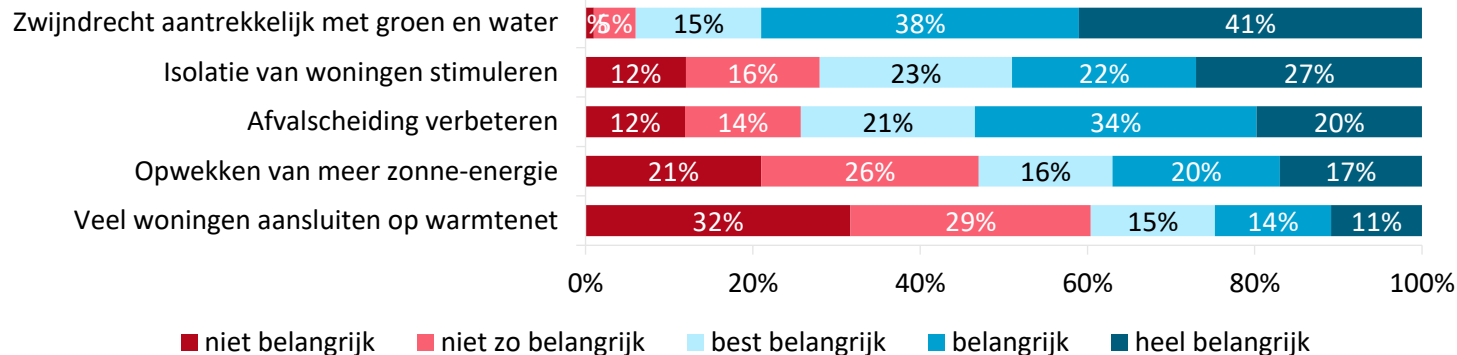
Inwoners

Ondernemers

Instellingen

■ niet belangrijk ■ niet zo belangrijk ■ best belangrijk ■ belangrijk ■ heel belangrijk

Duurzaamheid

Van belang om te behouden of te versterken omdat ...

In vier groepen is gesproken over het thema duurzaamheid.

Zonne-energie (mits goed opgeslagen) is van belang voor verduurzaming.

Aantrekkelijk en veilig groen en waterbeheer duurzaam is

Aansluiting op warmtenetten wordt kritisch beoordeeld omdat financieel nadelig en niet altijd duurzaam zou zijn.

Minder verstening van tuinen.

Leefbare, klimaatbestendige omgeving

Groen en waterbeheer

Zwijndrecht is aantrekkelijk door groen en water, maar onderhoud laat te wensen over. Verschillen tussen wijken in hoeveelheid en kwaliteit van groen. Onveiligheid door slecht zichtbare grenzen tussen groen en water.

Maabeleid moet zorgvuldiger: sommige velden raken beschadigd.

Afvalbeheer en opruimacties

Meer vuilnisbakken en opruimmomenten (zoals grof vuil) worden gewaardeerd.

Opruimacties bevorderen zowel netheid als sociale cohesie in de wijk.

Woningisolatie en energiebesparing

Isolatie verlaagt stookkosten en vermindert druk op het energienet.

Aandachtspunten uit de gesprekken

Blijf aandacht houden voor onderhoud van bestaand groen en water, zoals

- De veiligheid en zichtbaarheid bij waterpartijen.
- Een evenwichtige verdeling van groen over alle wijken.
- Probeer bij het maabeleid schade aan velden te voorkomen.

Goed communiceren over voordelen van duurzaamheid maakt duurzaamheid toegankelijker

- Suggestie tot centrale coördinatie en ondersteuning voor bewoners.
- en minder versnippering van verantwoordelijkheden.

Bewoners willen en kunnen ook een bijdrage leveren

- Denk aan opruimacties en buurtactiviteiten (met ondersteuning vanuit de gemeente).
- en mogelijk met hulpmiddelen voor afvalscheiding en tuinvergroening.

De aansluiting op het warmtenet wordt niet (zo) belangrijk gevonden

- Communiceer over kosten en baten voor het milieu in vergelijking met alternatieven. Zorg voor een heldere afweging.
- En probeer bewoners vroegtijdig bij besluitvorming te betrekken.

Duurzaamheid

A. Zwijndrecht blijft aantrekkelijk met groen en water

B. Afval wordt beter gescheiden

C. Woningisolatie wordt gestimuleerd

D. Meer woningen worden aangesloten op het warmtenet

E. Er wordt meer zonne-energie opgewekt in Zwijndrecht

Voorkeuren bij dilemma's

Voorkeur van inwoners

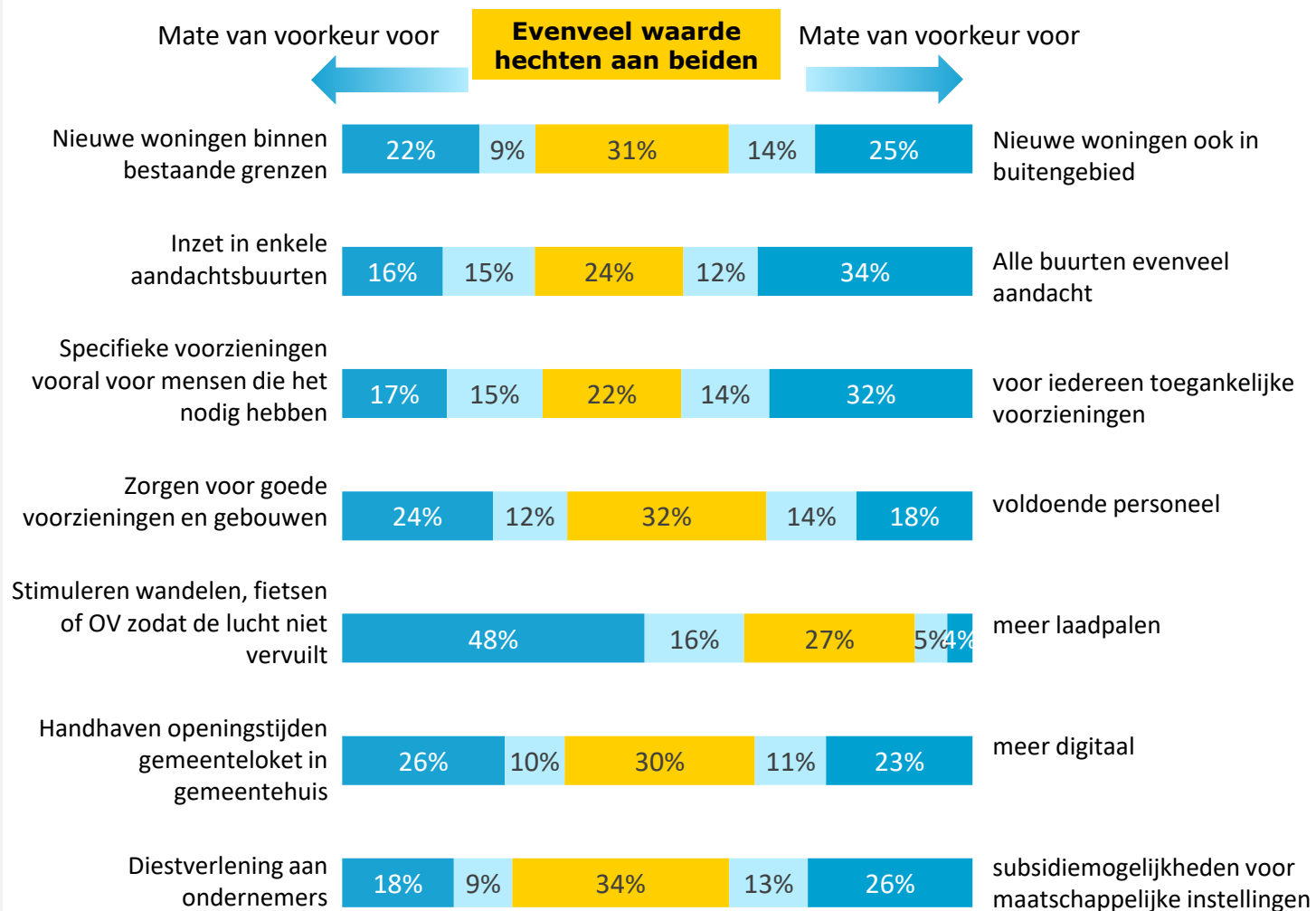
De gemeente zal zeker als er minder geld te besteden is keuzes moeten maken. Zo zijn in de loop der jaren de mogelijkheden om digitaal diensten aan te vragen verruimd, terwijl de openingstijden van het gemeenteloket juist zijn verminderd. We legden deze en andere keuzemogelijkheden aan de inwoners, ondernemers en kenners van instellingen voor en vroegen waar zij een voorkeur voor zouden hebben. Op deze pagina komen eerst de voorkeuren van inwoners aan bod.

Bij veel mogelijkheden zijn de meningen verdeeld. Zo geeft 25% van de inwoners de voorkeur aan het handhaven van openingstijden en 23% de voorkeur aan meer digitale producten. Hier zijn wel significante verschillen tussen de leeftijdsgroepen. Senioren (55 jaar en ouder) hechten meer aan fysiek bezoek in het gemeentehuis, terwijl de bevolking jonger dan 54 jaar vaker digitale producten wenst.

Er is wel een duidelijke voorkeur voor het stimuleren van wandelen en fietsen boven meer laadpalen.

Verder opvallende verschillen:

- inzet in enkele aandacht buurten wordt vaker gekozen in de wijken Kort Ambacht en Centrum en door senioren
- specifieke voorzieningen voor mensen die het nodig hebben wordt vaker gekozen in Kort Ambacht
- zorgen voor voldoende personeel om ondersteuning en activiteiten te organiseren wordt vaker gekozen door 35-54-jarigen
- subsidiemogelijkheden voor maatschappelijke organisaties wordt vaker genoemd door 35-54-jarigen

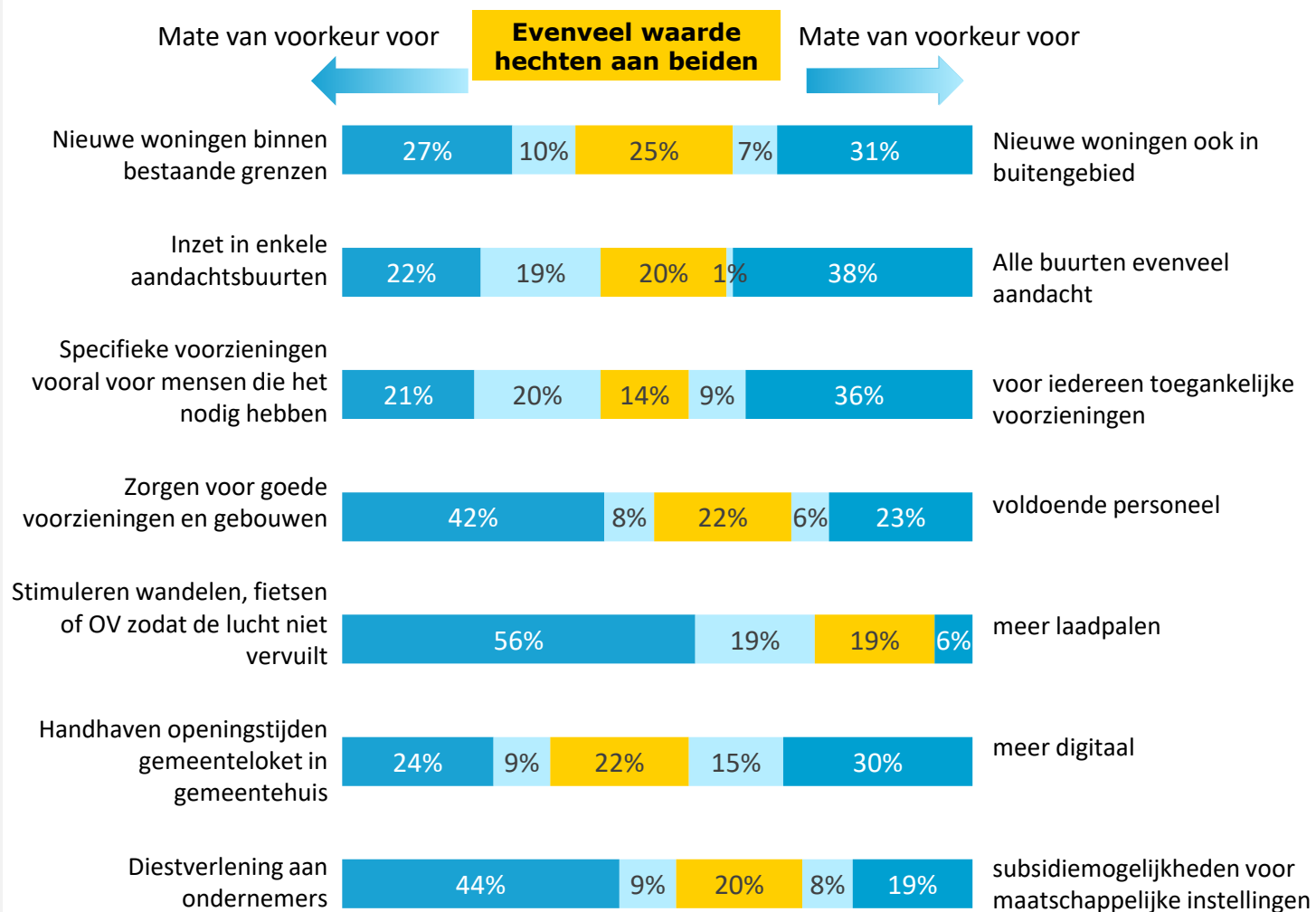

Voorkeur van ondernemers

Bij ondernemers zien we grotendeels dezelfde (verdeelde) voorkeuren.

Wel zijn relatief veel ondernemers voor het zorgen voor goede voorzieningen en gebouwen (de fysieke kant van voorzieningen) en (uiteeraard) vinden zijn de dienstverlening aan ondernemers relatief belangrijk.

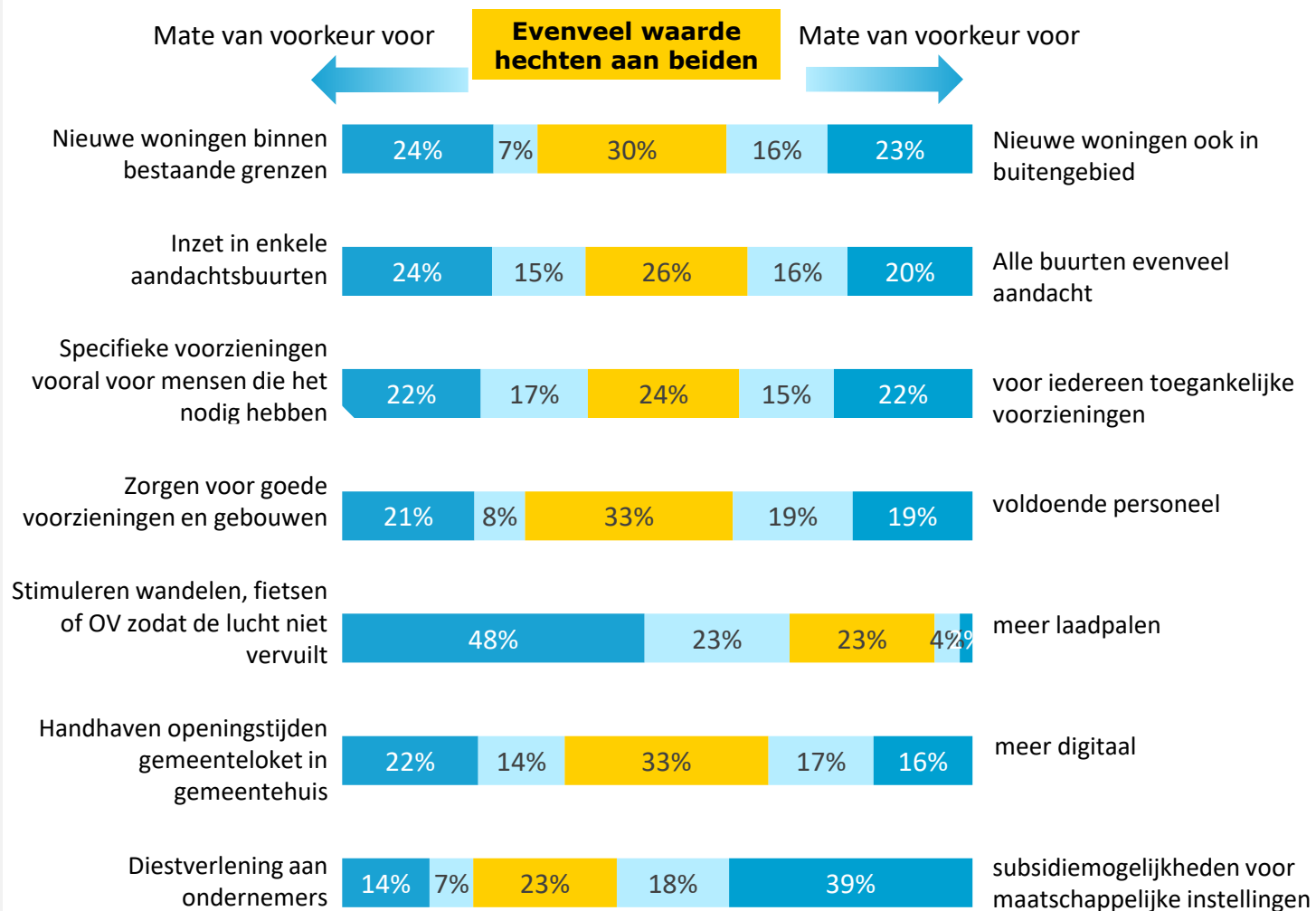

Voorkeur van medewerkers instellingen

De voorkeur van medewerkers van instellingen komt nog meer overeen met die van inwoners. Dat komt ook omdat velen van hen ook inwoner zijn. Ook hier op de meeste stellingen verdeeldheid,

Wel een voorkeur voor het stimuleren van wandelen, fietsen of OV zodat de lucht niet vervuult boven meer laadpalen.

En hier wordt (uiteraard) vaker gekozen voor subsidiemogelijkheden voor maatschappelijke instellingen boven dienstverlening aan ondernemers.

Doelen

Doelen

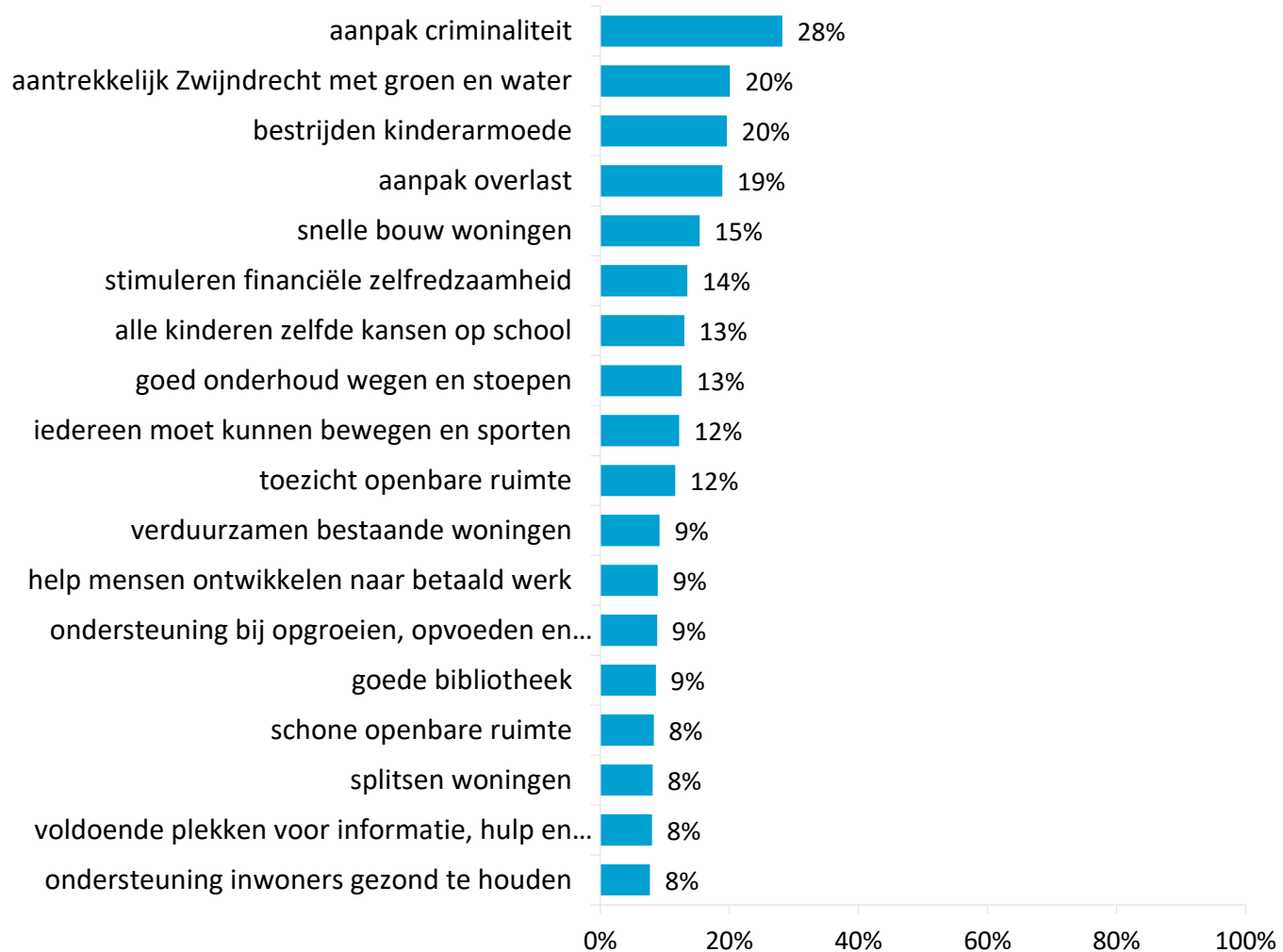
Belangrijkste doelen inwoners

Hiervoor hebben we per thema laten zien wat inwoners, ondernemers en kenners betrokken bij maatschappelijke instelling de belangrijkste of minder belangrijke doelen vonden.

We hebben hen vervolgens gevraagd welk doel zij –alles overziend- het meeste belangrijk vinden. Men kon daarbij (maximaal) drie doelen kiezen uit de doelen die men daarvoor (heel) belangrijk vond.

Veiligheid was het belangrijkste thema. Hierbij gaat het dan vooral om de aanpak van criminaliteit. Het doel: een aantrekkelijk Zwijndrecht met groen en water vinden inwoners ook belangrijk, terwijl het thema duurzaamheid (waar dit onder valt) minder belangrijk wordt gevonden. Het bestrijden van kinderarmoede en aanpak van overlast en een snelle bouw van woningen maken de top vijf compleet.

Ook hier zijn de verschillen tussen wat inwoners noemen en wat ondernemers of betrokkenen bij instelling noemen niet zo groot.

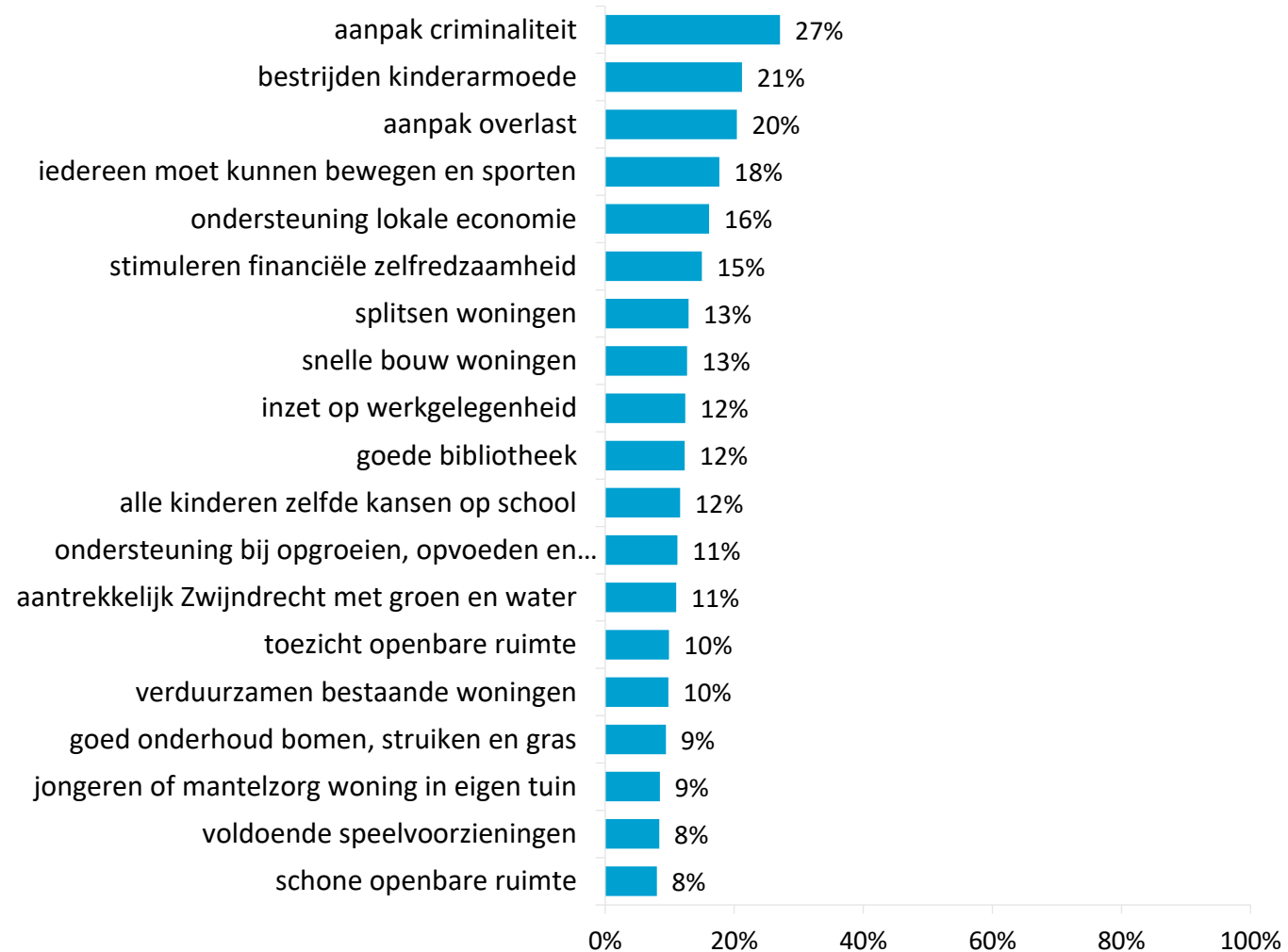

Doelen

Belangrijkste doelen ondernemers

Ook bij ondernemers staat namelijk de aanpak van criminaliteit, de aanpak van overlast en het bestrijden van kinderarmoede in de top vijf. Verder kiezen zij voor: iedereen moet kunnen bewegen en sporten en ondersteuning lokale economie.

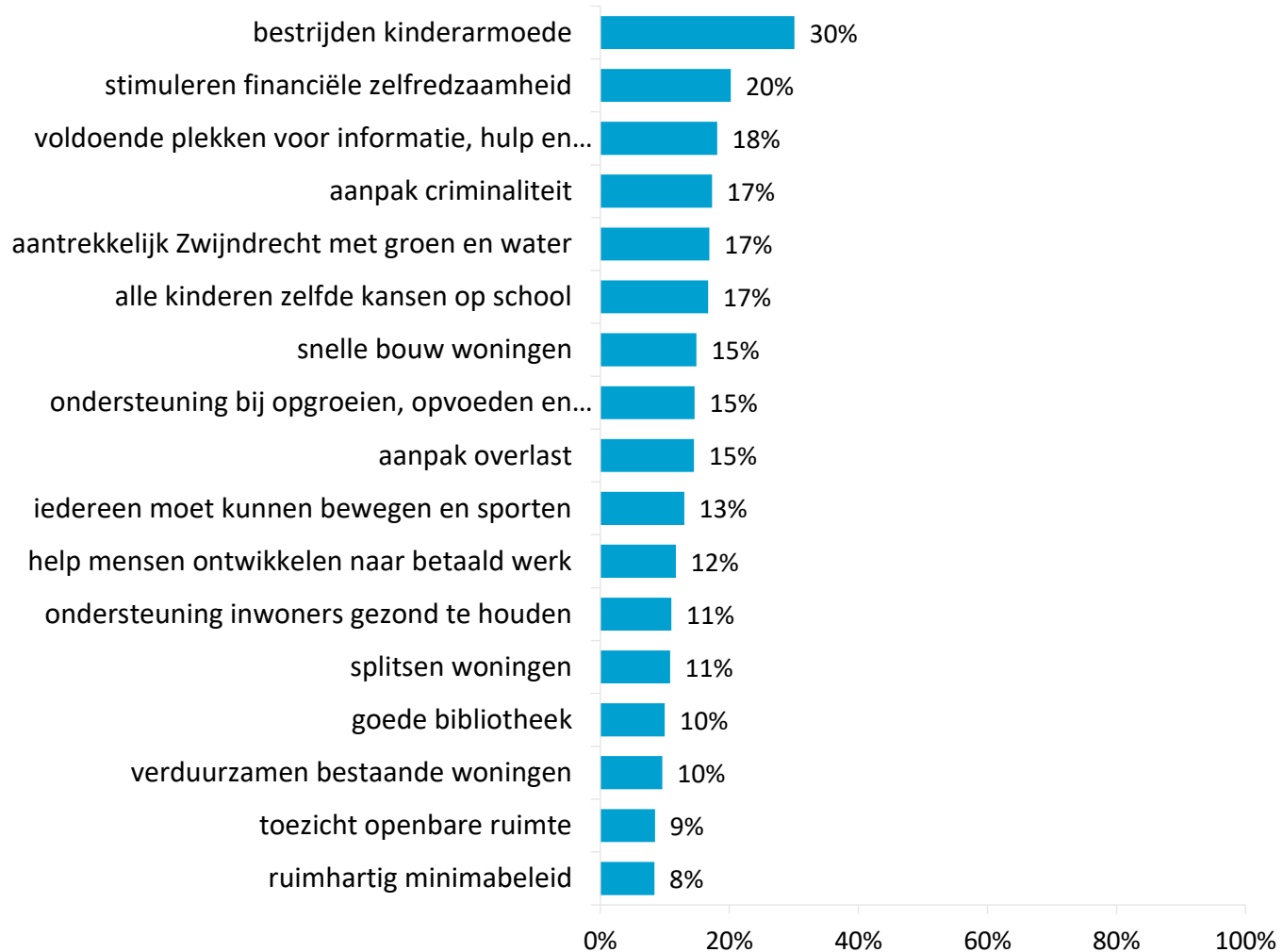

Doelen

Belangrijkste doelen instellingen

Betrokkenen bij instellingen kiezen deels voor andere doelen. Ook hier staan wel de aanpak van criminaliteit, het bestrijden van kinderarmoede en een aantrekkelijk Zwijndrecht met groen en water in de top vijf. Maar zij kiezen ook voor het stimuleren van financiële zelfredzaamheid en voldoende plekken voor informatie, hulp en advies.

Doelen

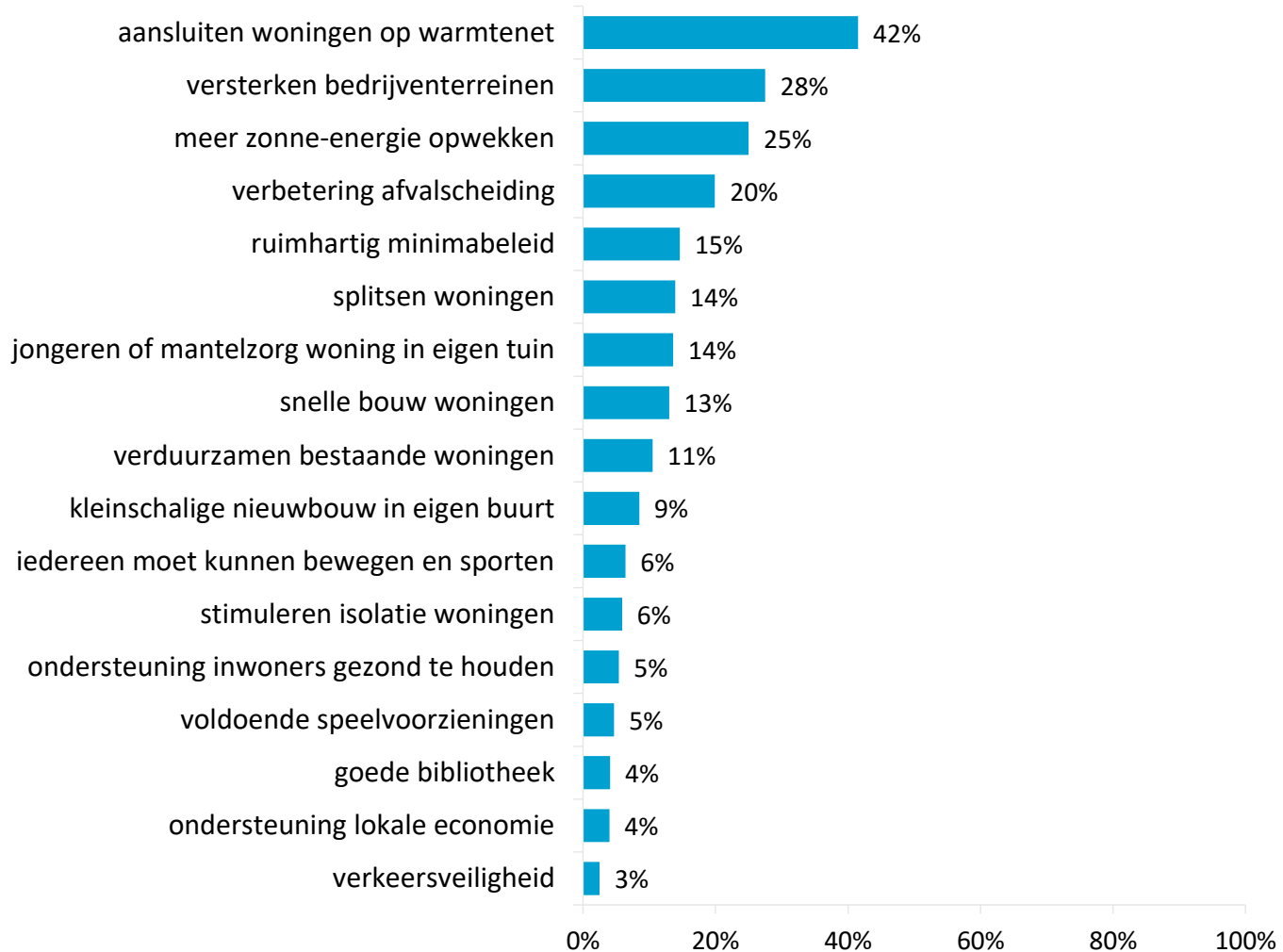
Minst belangrijkste doelen inwoners

Hiervoor hebben we per thema laten zien wat inwoners, ondernemers en kenners betrokken bij maatschappelijke instelling de belangrijkste of minder belangrijke doelen vonden.

We hebben hen vervolgens gevraagd welk doel zij –alles overziend- het minst belangrijk vinden. Men kon daarbij (maximaal) drie doelen kiezen uit de doelen die men daarvoor niet (zo) belangrijk vond.

Met stip op één staat het aansluiten van woningen op het warmtenet. Wat verder door inwoners minder belangrijk wordt gevonden is het versterken van bedrijventerreinen, het opwekken van meer zonne-energie, de verbetering van afvalscheiding en een ruimhartig minimabeleid.

Ook hier zijn de verschillen tussen wat inwoners noemen en wat ondernemers of betrokkenen bij instelling noemen niet zo groot.

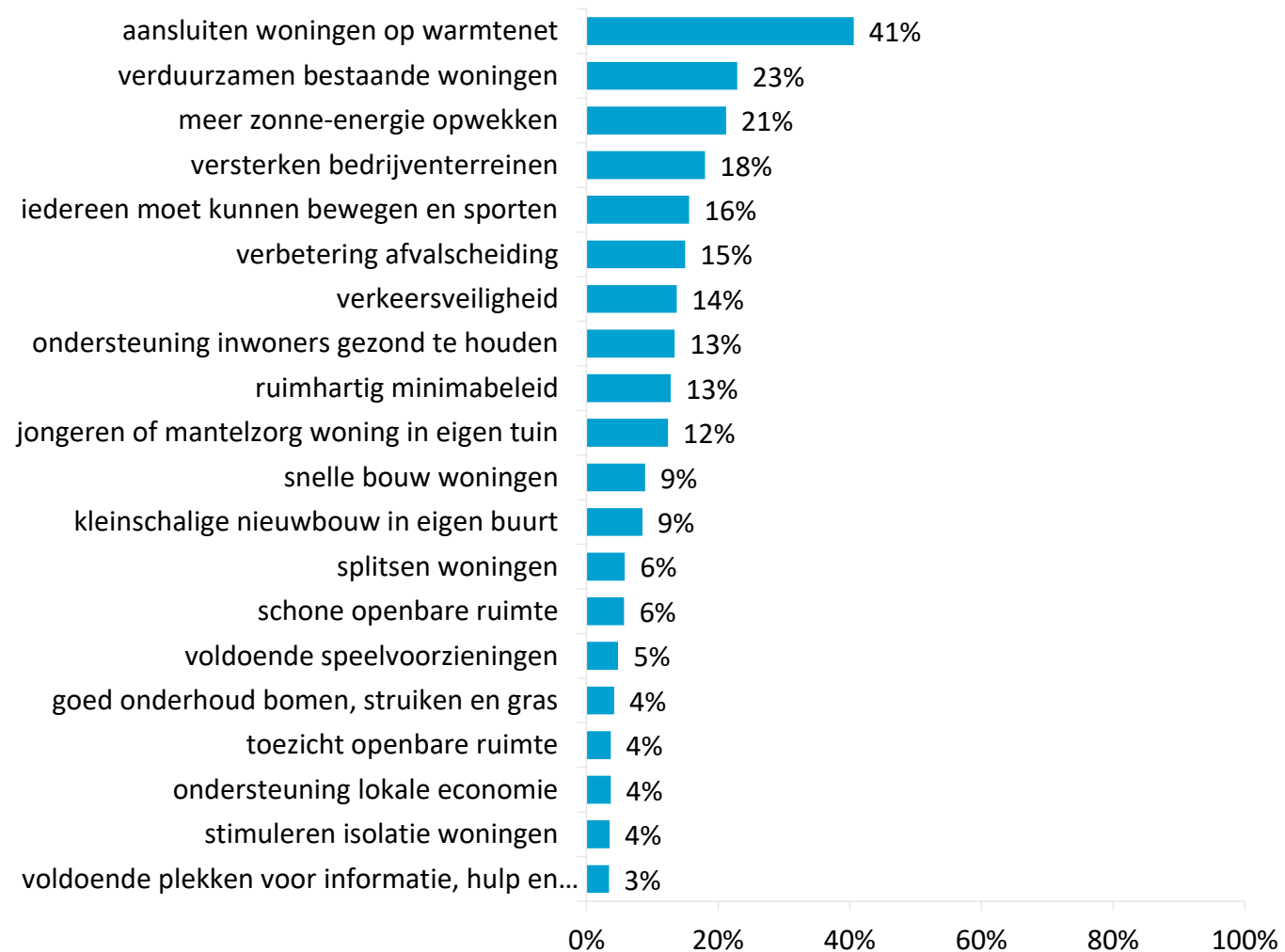

Doelen

Minst belangrijke doelen ondernemers

Ook ondernemers vinden het aansluiten van woningen op het warmtenet niet (zo) belangrijk. Daarnaast ook het verduurzamen van woningen en meer zonne-energie opwekken. Daarnaast ook het versterken van bedrijventerreinen en het doel "iedereen moet kunnen bewegen en sporten."

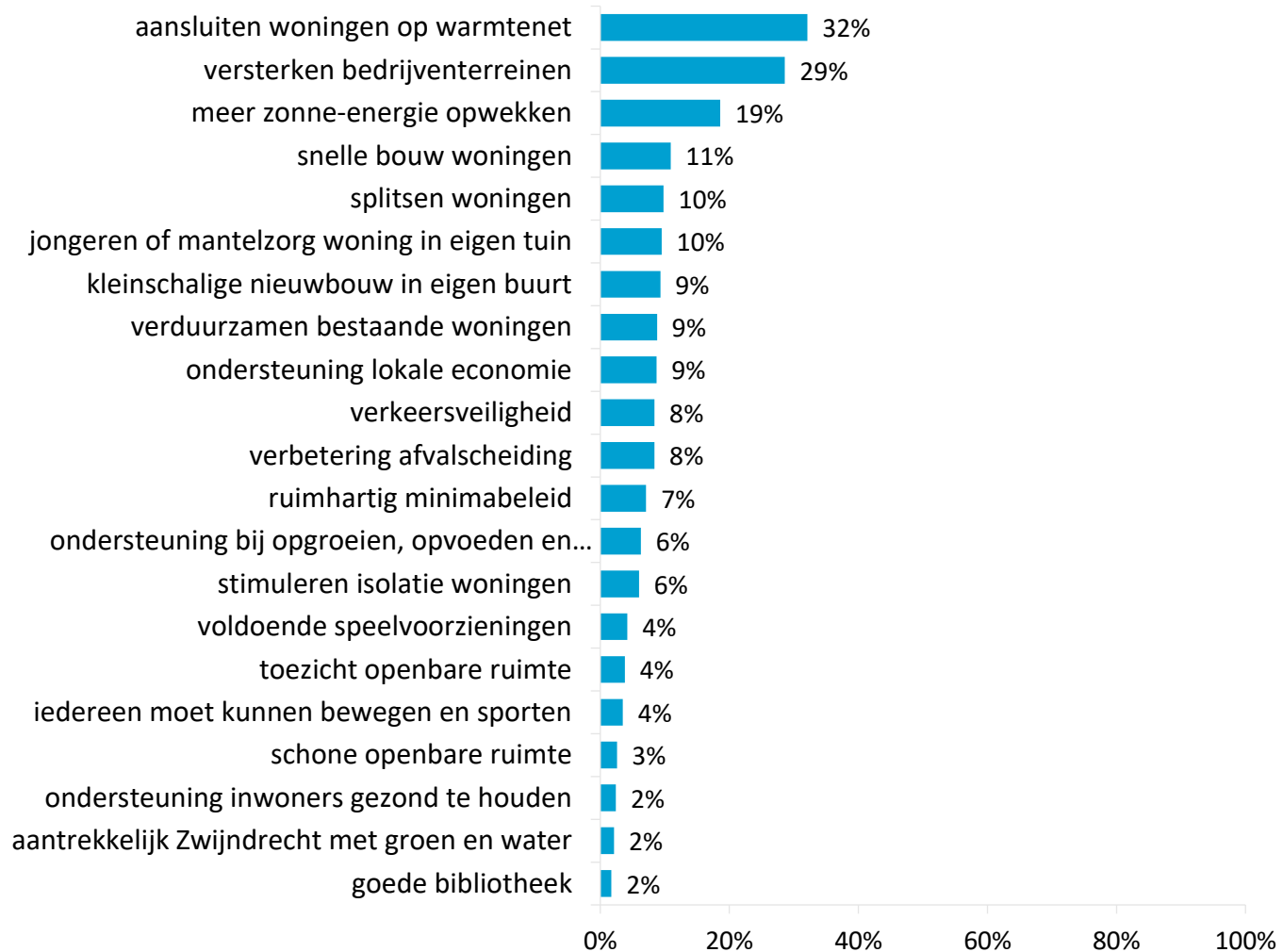

Doelen

Minst belangrijkste doelen instellingen

De betrokkenen bij instellingen kiezen twee doelen van het thema duurzaamheid en twee van het thema wonen als minst belangrijk". Het gaat om

- het aansluiten van woningen op het warmtenet
- het versterken van bedrijventerreinen
- het opwekken van meer zonne-energie
- een snelle bouw van woningen
- het splitsen van woningen.

Over ons

Over het OCD

Partner voor bestuur en beleid! Dat wil het OCD zijn voor haar opdrachtgevers in de Drechtsteden en daarbuiten. Wij bieden ondersteuning op maat met onderzoek, advies en informatie. Zodat beleid optimaal ontwikkeld, uitgevoerd en waar nodig bijgesteld kan worden. Meer weten? Bezoek onze website!

Onderzoeksteam

Dit onderzoek is voor u uitgevoerd door Jan Schalk, Liesbeth Heering en Justen Kwakernaat

Contact

Wilt u tips of informatie doorgeven of heeft u misschien een vraag over dit product? Neem dan gerust contact op ons door te bellen naar [078 770 3905](tel:0787703905) of te mailen naar ocd@drechtsteden.nl.

Klik hier!
Ga naar
onze website